

A high-angle, wide shot of a crowded outdoor festival. The street is filled with people of various ages, many sitting at long yellow tables. In the foreground, a person is holding a large pizza on a tray. The background shows white buildings with windows and blue awnings. The word 'MENY' is overlaid in large white letters.

MENY

ETABL. 2014

S M O I

• MANDALS HEMMELIGHETER •



SMOI er mandalittenes gamle “stammespråk”.

Det begynte mellom folk som drev handel, kanskje først og fremst fiskehandlerne, og ble senere videreutviklet av byens drosjesjåførere. Funksjonærene i Mandals Sparebank var dyktige i SMOI, og brukte det ofte seg i mellom i det daglige arbeidet.

Hensikten med SMOI var å kunne kommunisere uten at uinnvidde forstod hva som ble sagt. SMOI kepres (prekes) på dialekt, og det kan virke både lett og komplisert å kepre nåss (preke sånn). Regler finnes ikke. Modellen er kort og godt å vri og vrenge på ord, bytte, tilføye eller utelate bokstaver slik at det blir “godt å si”.

I dag er det slik at svært få foråst (forstår), noen foråst tible dilde nagr (forstår bitte lide grunn), mens de fleste foråst gening git (forstår ingen ting).

Nils Reidar Christensen

Pizza

SOM I STATENE

Inneholder: hvete og melk

Kongen av Mandal	202	269
<i>Kjøttdeig, bacon og løk</i>		
Furulunden	197	257
<i>Skinke og sopp</i>		
Sjøsand	197	261
<i>Pepperoni, ananas og løk</i>		
Kyllinggada	202	274
<i>Marinert kylling, pinjekjerner, tomat, crema balsamico og pesto.</i>		
Inneholder: sulfitt og cashew nøtter		
Dynamitten	207	284
<i>Pepperbiff, bacon og sopp</i>		
Risøbank (vegetar)	197	247
<i>Tomat, gresskarkjerner, artisjokk, oliven, peppardew og pesto</i>		
Inneholder: Cashew nøtter og sulfitt		
Kleven	217	287
<i>Biff, peppardew, vårløk, oliven og salat</i>		
Serveres med hvitløkdressing		
Hedningsida	217	284
<i>Mais, tortillachips, vårløk, jalapenos og tacokjøtt</i>		
Serveres med rømme og salsa		
Brannvakta	217	284
<i>Piccantepølse, rødløk, chili, oregano og hvitløk</i>		
Vest-Agder Pizza	197	261
<i>Kjøttsaus, paprika og søvløk</i>		
Seljom (For de småsultne - godt å dele)	124	
<i>Medium pizzabunn med tomatsaus, urter, ost og parmesan.</i>		
Serveres med olivenolje og balsamicoeddik		

ITALIENSK PIZZA

Inneholder: hvete og melk

Alle våre italienske pizzaer serveres m/nyrevet parmesan og hvitløksolje

Margarita	156	
<i>Mozzarella, tomat, basilikum og olivenolje</i>		
Piccante	169	
<i>Mozzarella, piccantepølse, peppardew og rødløk</i>		
Skinke, sopp	169	
<i>Mozzarella, kokt skinke og sjampinjong</i>		
Parma	184	
<i>Mozzarella, parmaskinke, olivenolje og ruccola</i>		
Bianco Parma	184	
<i>Creme fraiche, mozzarella, parmaskinke og rosmarin</i>		

Tørres Christensen Nedenes (1662-1721) kom til Mandal fra Nedenes kongsgård ved Arendal. Han giftet seg med datteren til Mandals rikeste kjøpmann. Dermed kom han inn i byens sosiale elite og arbeidet seg opp til å bli stedets dominerende handelsborger. Tørres kjøpte opp store skogeiendommer og drev en omfattende eksport av trelast. Han var skipsreder og fikk hånd om den viktige havarivirksomheten i Kleven. Tørres ble eier av byens grunn på vestsiden av elva. Historien beskriver ham som **Kongen av Mandal**.

Hvitløksdressing, rømme eller salsa.....	20
Oliven i skål.....	39
Peppardew i skål.....	29
Sidesalat.....	25





KESPE
spekke/spise

bellapniss
appelsin

dam
mad

daugr
graud

dimda
middag

døkj
kjødd

døkjgekag
kjøddkage

ge
egg

gekag
kage

kosjodalle
sjokolade

kosser
sukker

løpse
pølse

nikrle
kringle

røsm
smør

skefl
flesk

skifsk
fisk

øbr
brød

Pasta

Pasta Puttanesca149
Sherrytomat, oliven, kapers og ansjos.
Serveres med grovt landbrød og godt smør
Toppes med nyreven parmesan
Inneholder: hvete, melk og fisk

Kremet pasta med parmaskinke og sopp179
Fløte, løk, hvitløk og persille
Serveres med vårt grove landbrød og godt smør
Toppet med nyrevet parmesan
Inneholder: selleri, hvete og melk

Mellom bebyggelsen på vestsiden av Mandalselva og sjøen var det på 1700-tallet store sandsletter. Gjert Tørresen Gjertsen, oldebarn til Tørres Christensen Nedenes, engasjerte i 1805 skotten James Robertson til å starte den første virkelig rasjonelle skogplantingen i Norge. Flere tusen lerce- og furuplanter ble begynnelsen til det store friarealet som heter **Furulunden**. På Risøbank ytterst mot sørvest startet familien Salvesen, som var fra Mandal, men bodde i Skottland, Norges første oljeraffineringsverk, Mandal Paraffin Olie Co., i 1862. Parafinen ble foredlet fra kull og olje som ble hentet fra Skottland. Til transport av oljen fikk fabrikken bygget Norges første tankskip, jernskonnert "Risøbank", i 1868. Parafinfabrikken ble nedlagt i 1874. Lord Edward Salvesen bygget i 1901 sin sommerresidens på **Risøbank**. Den populære eiendommen er i dag i offentlig eie.

Salat

Brokkolisalat med avokado150
Med valnøtter, kikerter og tranebær.
Inneholder: hvete, nøtter og melk

Kyllingsalat179
Saftig kyllingkjøtt, artisjokk, mandler, rosin, pimentos og kjempekapers. Karri og chilidressing
Inneholder: peanøtter, mandler, egg sulfitt og sennep

Rekesalat med mango og avocado185
Ingefær-/chilidressing
Inneholder: peanøtter, sulfitt, soya, skaldyr og fisk

Alle våre salater serveres m/ brød og aioli.
Inneholder: hvete egg og sennep

Aioli	20
Pesto	20
Tomatpesto	20

Uranienborg med sitt hvite kikkerthus er et landemerke i Mandal. Toppen rager 62 m.o.h. og man kan se nesten hele byen fra Uranienborg. Det første kikkerhuset ble bygget etter at byen fikk en kikkert fra det russiske linjeskipet "Ingermanland" som forliste utenfor her i 1843. Av de 892 personene som var om bord ble 503 reddet. Bypatrioten Lars O. Rølland satte opp den første flaggstanga på Uranienborg. Han døde i krigsfangenskap i 1945, og det er satt opp en minnestein for ham ved flaggstanga. Du kan gå opp til Uranienborg fra området ved SMOI.





I juli 1948 var det landsspeiderleir for gutter på Vestnessletta i Mandal med over 12.000 speidere fra hele Norge og andre land. På bildet som henger på SMOI, ser vi Furulunden i bakgrunnen.

Andre retter

Clubsandwich179

Kyllingbryst, bacon fra Jæren, tomat, syltet rødløk, sennepsmajones, grovt landbrød og stekt potet

Inneholder: hvete, egg og sennep

- Tilvalg: Tomatdressing.....20

Piadina kylling.....145

Sennepsmajones, tomat, syltet rødløk og salat

Inneholder: hvete, sennep og egg

Piadina Parma.....150

Crème Fraiche, mozzarella, parmaskinke, salat, tomat og parmesan

Inneholder: hvete og melk

Chili con carne179

Serveres med rømme, guacamole, salat og hvitløkslefse.

Inneholder: melk og gluten

I seilskipstida var **Kleven** en av Nord-Europas beste havner. På hollandske sjøkart fra slutten av 1500-tallet er de karakteristiske heiene Kua og Kalven tegnet som innseilingskurs mot "Den Cloof vant Koe en Calf". Derav navnet Kleven. På Gismerøya ved Kleven var det et stort skipsreparasjonsverft. Den kjente forfatteren, billedkunstneren og komponisten Thorbjørn Egner (1912-1990) kom første gang til Gismerøya sammen med familien i 1950 og kom senere tilbake til øya hver sommer. I leseverket sitt, bind 5, "Hav og hei" tegner og forteller han fra Kleven og Gismerøya. Noen av bildene hans kan du se på SMOI.

Rekesmørbrød159

Aioli, mango og avocado

Inneholder: hvete, egg, skaldyr og sennep

Tunfisksmørbrød.....129

Tunfisksalat med chili, lime, egg, tomat, capers, oliven.

Servert på grovt brød.

Inneholder: hvete, sennep, egg og fisk

Smaco-Smeigetaco.....139

Nystekt, hjemmelagd bunn med tacokjøtt.

Toppet med aioli, salat, mais og tomat.

Inneholder: hvete, egg og sennep

Nachos80

Guacamole, rømme og salsa

Inneholder: melk

- Tilvalg: Gratinert med ost.....25

Supernachos149

med tacokjøtt og ost, guacamole, rømme og salsa

Inneholder: melk

Du er nå på restaurant SMOI i **Store Elvegata 25**.

Det er et av de eldste husene i Mandal sentrum.

Huset ble kjøpt av kjøpmann Ola Torsteinsen Wattne i 1748, og i tillegg til å være bolig har det siden vært mange forskjellige virksomheter i bygget: brennevinsutsalg, urmaker og musikkhandler, platebutikk, slakterforretning, konditori, farvehandel, parfumeri, manufakturhandel, frisør, lege, veterinær, restauranter og fra 2014 restaurant SMOI.

KIDRE
drikke

døfle

fløde

fi

kaffi

klem

melk

lø

øl

madr

dram

mekr

krem

natr

tran

navv

vann

nebreniv

brennevin

niv

vin

nokkaj

konjakk

quakdivv

akevitt

skafle

flaske

skivski

whisky

subr

brus



Kaffi á sánn...

Nytrakta kaffe.....	30
Te (svart, grønn, frukt, chai).....	30
Espresso.....	25
Macchiato.....	31
Americano.....	30
Cortado.....	36
Cappuccino.....	39
Café Latte.....	41
Chai Latte.....	40
Kakao.....	41
Varm Sjokolade.....	44
Café Mocca.....	46
Frappuccino (uten smak).....	49
Frappuccino (sjokolade, karamell, oreo).....	54
Iskaffe.....	42

TILVALG KAFFE

Espresso shot.....	5
Smak (karamell, irish, vanilje og hassel).....	5
Krem.....	5

Dessert

Brownie med bringebærsorbet	79
Inneholder: egg og melk	
Iskuler Eintotri	59
Enkel kule - kr 25 2 kuler - kr 39	
Inneholder: melk	
Banana split	85
Vaniljeis, jordbæris, sjokoladeis og pisket krem	
Inneholder: melk	
Panna cotta	79
med bærkompott	
Inneholder: melk	
Godt til kaffen (dagens kake)	49
Spør oss om hva godt vi har laget i dag..	

Mandalsvassdraget er 115 km langt, men 140 km regnet med den lengste tilførselselva Logna. Mandalselva renner fra Ørevatn (260 moh.). Skjerka, Monn og Logna renner alle ut i vannet Øre i Åseral, og fra Øres utløp er navnet **Mandalselva**.

Nedbørfeltet er 1880 km² stort. Middelvannføringen i elva er 85 m³/s. Høyeste vannføring i nyere tid ble målt i oktober 1987, da det gikk ca. 675 m³/s. Marna, som betyr "den brusende", er det opprinnelige navnet på Mandalselva. Den har vært en av Norges beste lakseelver, og da Mandal fikk bystatus i 1921 ble tre søvlakser på blå bunn valgt som kommunevåpen.



Drikkemeny

MINERALVANN

Cola, Cola Zero, Fanta, Sprite.....	44
Bon Aqua (blå/gul).....	44
Eplemost, Appelsinjuice Orju.....	44
Økologiske fruktdrikker	49
(eplemost, rips, blåbær, bringebær)	
Iste fersken.....	44
Barnebrus / Kuli.....	27

ØL/CIDER

CB Pilsner 0,4.....	79
CB Pilsner snitt.....	49
NUA brygghus.....	98 / 123 / 139
Lindesnes Brygghus.....	98 / 123 / 139
SMOI-øl.....	98
Grevens Pærecider.....	84
Bulmers cider (eple, røde bær, appelsin).....	99
Clausthaler.....	44
Krombacher, alkoholfri hveteøl.....	54
Breezer lime.....	82
CB Lite Glutenfritt øl.....	79
Sol, Heineken.....	82
Mimosa, Musserende og appelsinjuice.....	82

MUSSERENDE

Prosecco Contarini.....	82 / 410
Contarino, Veneto, Italia	
Cremante de Bourgogne Extra Brut.....	490
Clotilde Davenne, Burgund, Frankrike	
Nicolas Feuillatte Brut,.....	699 / 1499 / 2999
0,7l, 1,5l, 3l	
Feuillatte, Champagne, Frankrike	

HVITVIN

Chardonnay delle Venezie.....	82 / 410
Adamo, Venezia, Italia	
Riesling von Buhl.....	88 / 440
Reichrat von Buhl, Pfalz, Tyskland	
Louis Moreau Petit Chablis.....	104 / 519
Louis Moreau, Chablis, Frankrike	
Sancerre Franck Millet.....	540
Frank Millet, Loire, Frankrike	
Land Made Sauvignon Blanc.....	490
Yealands Estate Wines, Marlborough, New Zealand	
Trimbach Riesling.....	499
P. E. Trimbach, Alsace, Frankrike	

RØDVIN

Lupi Reali Montepulciano d'Abruzzo.....	82 / 410
Valle Reale, Veneto, Italia	
Coreto.....	94 / 470
DJF vindos, Lisboa, Portugal	
Paolo Scavino Barbera d'Alba.....	525
Paolo Scavino, Piemonte, Italia	
Nipozzano Chianti Rùfina Riserva.....	500
Marchesi de'Frescobaldi, Toscana, Italia	
Col di Sasso.....	460
Castello Banfi, Toscana, Italia	
Valpolicella Classico.....	465
Lamberti, Veneto, Italia	
Valpolicella Ripasso.....	499
Cantine Giacomo Montesor, Veneto, Italia	
Montecillo Crianza.....	470
Bodegas Montecillo, Rioja, Spania	





ETABL. 2014

S MOI

· MANDALS HEMMELIGHETER ·